Geldrop-Mierlo

Raadsmemo

Onderwerp
Raadsmemo 'Scenario's voor verlenging pilot Heppie (t)Huis'

Beslispunten
N.v.t. voor deze Raadsmemo (beeldvormend).

Inleiding
Heppie (t)Huis is de speciale en prominente zorgvoorziening voor jeugdigen in Geldrop-Mierlo die effectief in 2019 is gestart en die in 2023 het laatste projectjaar kent. De gemeenteraad heeft in 2017 besloten zich vanaf de opening voor 5 jaar te committeren aan deze voorziening. Tussentijds, in de afgelopen jaren, heeft de organisatie zich verantwoord in rapportages, welke ook met de raad zijn gedeeld. Om te kunnen bepalen hoe de gemeente vanaf 1 januari 2024 verder wil met deze voorziening, is de voorziening geëvalueerd en naar aanleiding daarvan beoordeeld hoe het vervolg eruit kan zien. De keuzes voor een toekomstig vervolg van de pilot worden middels de Raadsmemo aan de gemeenteraad voorgelegd, waarover in de commissie Samenleving van 27 juni 2023 beeldvormend zal worden doorgepraat.

Eerdere besluitvorming
Diverse, waaronder Raadsvoorstel en Raadsbesluit Heppie (t)Huis 2017 (zie bijlagen).

Wat willen we bereiken?
Een goed opvoed- en opgroeiklimaat voor alle jeugdige inwoners in Geldrop-Mierlo. Voor jeugdigen met opvoed- en opgroeiproblematiek kunnen wij dit klimaat niet (altijd) bieden binnen de grenzen van onze gemeente. Daarom ondersteunen wij het initiatief van het Heppie (t)Huis als geborgen plek waar onze kwetsbare jonge inwoners de specifieke zorg krijgen die zij nodig hebben om klaar te zijn voor hun toekomst. Het Heppie (t)Huis loopt in haar filosofie en aanpak voor op de dienstverlening van anderen (andere zorgaanbieders) en elders, daar deze manier van werken op dit moment nog niet gebruikelijk is binnen de jeugdhulp. Het is een goede voorloper op de komende Hervormingsagenda, waarbij we kunnen voorkomen dat de gemeente niet het kind met het badwater weggooit.

Argumenten
1.1 De totaalevaluatie van de pilot Heppie (t)Huis heeft plaatsgevonden
Aan de hand van diverse deelevaluaties en reflecties over Heppie (t)Huis hebben we kunnen bepalen in hoeverre de gemeente tevreden kan/mag zijn over de behaalde resultaten van de pilot Heppie (t)Huis. De deelevaluaties zijn verkregen vanuit diverse stakeholders, niet in de laatste plaats door de organisatie Heppie (t)Huis zelf. De deelevaluaties hebben geleid tot een totaalbeeld, een totaalevaluatie van de pilot die door de gemeente is opgesteld. Tevens is beschreven hoe de gemeente kijkt naar het vervolg van de pilot Heppie (t)Huis, voor de periode vanaf 2024.

De invalshoeken van waaruit de pilot is beoordeeld en waarop het toekomstbeeld is geschetst, zijn:
- Zorginhoudelijk
- Financieel
- Governance

1.2 Diverse stakeholders en informatiebronnen zijn betrokken bij de evaluatie

De stakeholders die betrokken zijn bij de totaalevaluatie en die zich hebben gebogen over het toekomstbeeld, zijn:

- Heppie (t)Huis, diverse eindverantwoordelijken waaronder de initiatiefnemer Rene van de Camp
- PlusTeam, diverse professionals
- CMD Jeugd, diverse professionals
- Diverse relevante beleidsadviseurs, zoals business controller
- Relevante MT-leden gemeente Geldrop-Mierlo, waaronder afdelingsmanager
- Jurist sociaal domein
- Een 10 voor de Jeugd, diverse professionals
- Ministerie van VWS, beleidsambtenaar Jeugd, mede namens directeur Jeugd

In de totaalevaluatie en het bepalen van het toekomstbeeld zijn onder andere de volgende documenten betrokken:

- Evaluatie pilot van en door Heppie (t)Huis. Heppie (t)Huis, februari 2023
- Voorlopige evaluatie Heppie (t)Huis. Rijksuniversiteit Groningen, maart 2023
- Maatschappelijk Business Case (mBC) Heppie (t)Huis. Sinzer en Grant Thornton, augustus 2020
- Nog 499 Heppie (t)Huizen nodig in Nederland: een kritische reflectie op de maatschappelijke Business Case Heppie (t)Huis. Peer van der helden van Hogeschool Leiden
- Concept Ontwerp Kleinschalig Woonvoorziening. Levvel en Stichting Het Vergeten Kind, 4 november 2022

2.1 Op het gebied van de zorg, financiën en governance zijn verschillende feiten te presenteren en conclusies te trekken

Zorginhoudelijk

Zorginhoudelijk gezien is Heppie (t)Huis vernieuwend uniek in het zorglandschap. Lokaal, regionaal en nationaal is Heppie (t)Huis een iconisch voorbeeld en voor wat betreft de beschikbaarheidsfinanciering loopt 't een generatie[1] vooruit op de rest. Gegeven de context waarin de pilot Heppie (t)Huis zich heeft moeten bewijzen, kan met zoveel woorden worden gezegd dat stakeholders tevreden zijn met waar Heppie (t)Huis als voorziening en aanpak op dit moment (voor)staat. Met een aantal leer- en verbeterpunten is het wenselijk dat de Heppie (t)Huis-voorziening wordt gecontinueerd. In het bijzonder de stakeholder Ministerie van VWS waardeert de pilot Heppie (t)Huis positief. Ze is te spreken over deze innovatie die inhoudelijk vooruitloopt op de Hervormingsagenda zoals het ministerie deze voor ogen heeft. Ze is extra te spreken over de bejegening van jongeren én opvoeders en dat Heppie (t)Huis het Klimaat van Aandacht ook buiten het huis invult.

[1] Met een generatie wordt in marketingtermen 3 jaar bedoeld. Het is aannemelijk dat deze periode ook voor het nieuwe concept Heppie (t)Huis geldt. Met andere woorden: Heppie (t)Huis loopt 3 jaar op de ontwikkelingen vooruit.

De Hervormingsagenda Jeugd (lees: het Rijk) noch de nieuwste pilots binnen de zorgregio laten echter geen concrete aanknopingspunten zien dat 'kleinschalig verblijf', zoals Heppie (t)Huis het in Geldrop heeft ingericht, op korte termijn (periode van 6-12 maanden) financieel mogelijk wordt gemaakt. Het is in die zin met terugwerkende kracht bewonderingswaardig dat de gemeente Geldrop-Mierlo zo substantieel haar nek heeft uitgestoken om innovatie in het zorglandschap in beweging te krijgen. Het is evenwel de vraag of een gemeente zoals gemeente Geldrop-Mierlo hiervoor principieel én qua financiering in deze mate aan de lat wil/moet blijven staan.

De extra zorg aan cliënten die bovenop de beschikbaarheidsfinanciering aan Heppie (t)Huis komt, is zeer beperkt: in totaal betreft het nog geen €62.000 gedurende 4 jaren (2019-2022). Het is zeer aannemelijk om te concluderen dat met de intensieve begeleiding ook bepaald soort 'behandeleffecten' worden bereikt. Richting de jeugdigen (voor nu en wellicht ook voor in de toekomst) én ook richting opvoeders en eventuele broers en zussen ('brussen'), waarbij 't voor de opvoeders en brussen niet te kapitaliseren is. Wat kan worden gesteld, is dat onder aan de streep dit Heppie (t)Huis positieve impact heeft op de totale zorgkosten omdat gestapelde zorginkoop niet nodig lijkt. Met andere woorden, vanuit het adagium 'Klimaat van Aandacht' beredeneert: die aandacht kost geld, maar 't bespaart ook geld – bij de doelgroep en ook de (directe) omgeving.

Financieel

De vraag die vaak gesteld wordt is: is financieel gezien Heppie (t)Huis duurder dan de andere aanbieders, dan elders? Het is arbitrair of er een vergelijk is te maken, omdat de voorziening en de aanpak van Heppie (t)Huis uniek is; dan begeef je je teveel op glad ijs. De meningen zijn daarover ook verdeeld. Wat vaststaat is dat Heppie (t)Huis uniek is en dat maakt 't per definitie lastig te vergelijken.

In de bijlage Financiële invalshoek staat meer gepresenteerd over de financiële aspecten. In het kort kan worden gesteld dat Heppie (t)Huis – als het al mogelijk is om te vergelijken – niet persé een duurdere voorziening is geweest dan bij anderen, elders. Omgerekend waren de kosten van het Heppie (t)Huis voor Geldrop-Mierlo in 2022 €307,32 per werkelijke cliënt per etmaal. En het Heppie (t)Huis-tarief in 2022 als woonvoorziening *sec* ligt lager omdat in dat jaar één cliënt van elders kwam, waar inkomsten tegenover staan. Vergelijkend met het gemiddelde tarief van de lichtste vorm van verblijf in segment 1 (verblijf middelzwaar excl. behandeling), dan is het tarief van Heppie (t)Huis lager.

Hoewel Heppie (t)Huis in de opstartfase een kleine onderbezetting kende, is op basis van de 8 kindplaatsen in 2022 de bezettingsgraad 86% geweest (incl. 1 jongere vanuit een andere gemeente, waar een inkomstenstroom tegenover staat). Landelijk is echter een bezetting van 97,5% de norm. Begin 2023 is de bezetting 100%[2].

De benutting is afhankelijk van de jeugdigen die door het PlusTeam verwezen worden. Daarnaast hanteert Heppie (t)Huis een strenge selectie waarbij getoetst wordt of de jeugdige wel in de groep zou passen. Andere aanbieders kunnen dat ook doen, maar deze kunnen in tegenstelling tot Heppie (t)Huis, uitwijken naar andere groepen/huizen waar de cliënt wel past. In 2023 kunnen we stellen dat

[2] Medio 2023 lijkt de bezettingsgraad 112% te worden door een broer en zus op verzoek van de opvoeders op één kamer toe te staan.

er jeugdigen op de nominatie staan om in het Heppie (t)Huis te gaan wonen. In die zin kan worden gesteld dat de doelgroep groot is en dat het aantal van 8 kindplaatsen ook voor de toekomst behaald kan worden. Heppie (t)Huis geeft aan dat ze tegenwoordig ook in staat is om zorg aan de meer complexe situaties c.q. cliënten te bieden.

Rijst ook de vraag: wat als er nu geen Heppie (t)Huis in Geldrop zou bestaan, wat zou dat financieel voor onze gemeente kunnen betekenen? Het is lastig om *what-if*-vragen te beantwoorden, maar wat we weten is dat de gemiddelde jeugdzorg voor een cliënt Heppie (t)Huis tussen € 100.000 – 130.000 per kindplaats per jaar kan bedragen en dat circa 2 cliënten dan in de gesloten jeugdzorg terecht zouden komen.

Aantrekkelijke deal
Conclusie is dat, doordat Stichting Het Vergeten Kind toentertijd heeft geïnvesteerd en het Heppie (t)Huis als voorziening fysiek en financieel mogelijk heeft gemaakt, de gemeente met deze pilot financieel gezien een aantrekkelijke voorziening heeft verkregen (ondanks dat de eerste twee pilotjaren een lagere benutting kenden). Daarbovenop geldt ook dat de Stichting jaarlijks ca. €100.000 toevoegt aan de exploitatie om de voorziening draaiende te houden. Anders beredeneerd: als de bereikte jongeren de zorg via de reguliere zorginkoop hadden gekregen, waren we als gemeente duurder uit geweest. Wetende dat Stichting Het Vergeten Kind bij aanvang van de pilot zich op het standpunt stelde dat haar rol in het Heppie (t)Huis in Geldrop in de toekomst zou gaan verdwijnen en dat het concept ook elders op eigen benen zou moeten kunnen staan.
Terugkijkend lijken de afspraken goed te hebben uitgepakt voor de gemeente. Met gerust hart kan worden gesteld dat met de inzet van Heppie (t)Huis ook (al dan niet te kapitaliseren) besparingen in de zorg- en maatschappelijke kosten zijn gerealiseerd, zoals:

- lage gestapelde jeugdhulp onder de cliënten, tijdens de periode in Heppie (t)Huis en ook daarna in de toekomst;
- minder zorg- en maatschappelijke kosten onder opvoeders en 'brussen' omdat aan eigen kwaliteit van leven kon/kan worden gewerkt, tijdens periode dat het kind in Heppie (t)Huis woont en ook daarna in de toekomst.

Het is een aantrekkelijk deal, zoals de gemeente naar de coproductie/cofinanciering kan kijken met Heppie (t)Huis in Geldrop, waarbij het niet opportuun is om op korte termijn te verwachten dat de zorgregio en/of het Rijk meebetaalt aan deze voorziening.

Geldt de aantrekkelijke deal ook vanuit het perspectief van Heppie (t)Huis? Hierop moeten we melden dat de zorgorganisatie een ander beeld heeft van en ervaringen heeft met de financiering en financierbaarheid van de pilot Heppie (t)Huis zoals we deze in Geldrop kennen. Aangezien de jaarlijkse bijdrage vanuit Stichting Het Vergeten Kind noodzakelijk is om (meer) kloppende jaarcijfers te noteren, is Heppie (t)Huis van mening dat de huidige financieringsconstructie van de zorgvoorziening bijstelling behoeft. Dat heeft volgens Heppie (t)Huis de volgende verklaringen, waar de gemeente zich al dan niet in kan vinden:

- de personeelskosten zijn bij de start van de pilot en de afspraken daaromtrent door de zorgorganisatie te laag ingeschat. Vooral is verzuimd de onregelmatigheidstoeslagen (ORT) en avond, nacht en weekend-uren (ANW-uren) door te rekenen in de stichtingsbegroting en daarmee subsidiëring vanuit de gemeente.

- de jaarlijkse indexeringen van de pilotsubsidiëring om de steeds hoger uitvallende kostenstijgingen op te vangen, zijn onvoldoende.
- de inzet van zorgpersoneel is gaande de pilot met meer fte zorg verhoogd en de waardering van het zorgpersoneel is gestegen (in schalen en periodieken) teneinde de voorafgestelde doelstellingen te bereiken en zelfs te overtreffen.
- ontwikkelingen in de markt en het denken rondom kleinschalige woonvoorzieningen in de wijk voor jongeren hebben zich geëvolueerd, zowel zorginhoudelijk als financieel. Het zal onderdeel worden van de Hervormingsagenda die in de toekomst haar uitwerking zal krijgen.

Vooral de eerste twee punten kunnen vanuit de gemeente rekenen op (een mate van) begrip, waarvan wel afgevraagd kan worden of de rekening hiervan (volledig) bij de gemeente gelegd moet worden.

Governance

Vanuit juridisch oogpunt is een vervolg van Heppie (t)Huis, op de manier zoals we de voorziening kennen, via de (regionale) zorginkoop op dit moment niet logisch en niet haalbaar. De organisatie is ervoor niet klaar en vanwege aanbestedingsconsequenties is het (wederom) inzetten van het instrument DAEB, waarmee Heppie (t)Huis juridisch initieel binnen de gemeente is 'ontstaan', vanuit het perspectief van de gemeente de enige vorm die soelaas biedt. De nieuwe 'vervolg-DAEB' is juridisch en tekstueel beoordeeld en maar vooral ook is gekeken naar hoe we de uitzonderingssituatie van het Heppie (t)Huis (in de markt) omschrijven. Voor nu geldt daarvoor het antwoord: er is een tendens naar kleinschalige woonvoorzieningen in het lokale zorglandschap te ontwaren, maar Heppie (t)Huis is qua grootte (8 kindplekken) en aanpak (w.o. Klimaat van Aandacht en beschikbaarheidsfinanciering) én vanwege de aantrekkelijke deal met samenwerkingspartner Stichting het Vergeten Kind die het huis (de stenen) voor haar rekening heeft genomen, dusdanig uniek vergeleken met andere aanbieders c.q. elders, dat een nieuwe DAEB opportuun is.
Vanuit het oogpunt van governance kan worden gezegd dat Heppie (t)Huis van de 4 projectjaren zich de eerste 2 jaar vooral heeft gericht op interne aangelegenheden en het (op)bouwen van een team en het werk, wat voor een nieuw initiatief begrijpelijk is. De laatste 2 jaar heeft de organisatie de focus ook kunnen verleggen naar andere aangelegenheden, zoals het verbreden van het draagvlak, doorontwikkelen van de aanpak, aanboren van nieuwe kansen van Heppie (t)Huis (via nieuwe financieringsconstructies of inkoop via de zorgregio). Het is logisch dat de externe agenda pas kan worden gehanteerd wanneer zorginhoudelijk het concept staat en de eerste resultaten kunnen worden benoemd. Anderzijds zien we wel nieuwe ontwikkelingen vanuit het Heppie-concept op nieuwe markten, zoals verenigingen (Heppie op de Club), leisure (Heppie Hotel), preventie (OuderWijzer) en onderwijs (Heppie in 't Onderwijs). Dat aanboren van nieuwe product/markt-combinaties kan ertoe hebben geleid dat de externe agenda van Heppie (t)Huis als nieuw fenomeen betrekkelijk laat op stoom kwam c.q. nog onvoldoende uit de verf is gekomen. En dit was initieel vanuit de gemeente wel de bedoeling. Focus op deze aspecten dienen op korte termijn op de agenda te staan binnen Heppie (t)Huis, om het draagvlak te verbreden en voor de lange termijn bestaanszekerheid te verkrijgen.

Er kan worden geconcludeerd dat Heppie (t)Huis als nieuw initiatief de pioniersfase voorbij is en dat ze in de volwassenfase verkeert, maar dat 't in deze nieuwe fase op punten moet worden gefinetuned. Denk daarbij aan het ontwikkelen tot een professionele zorgaanbieder met constructief-zakelijk leiderschap naast het zorginhoudelijk leiderschap. Zorginkoop vergt namelijk een professionele,

verzakelijkte managementcultuur en die stap dient te worden gezet. Met andere woorden: Heppie (t)Huis moet organisatorisch in staat zijn om via het vehikel van de zorginkoop (inhoudelijk zoals via Een 10 voor de Jeugd alswel qua contractering via Bizob) de samenwerking te vervolgen.
Bedenk daarbij ook dat het van binnenuit vernieuwen van het zorglandschap spitsroeden lopen is. Dat vereist flexibiliteit en finesse in aanpak, taal en relatie. Hoewel de inhoudelijke overtuiging natuurlijk Heppie (t)Huis heeft kunnen brengen waar 't nu staat, en waar de organisatie trots op kan zijn, lijkt 't voor Heppie (t)Huis goed om dit soort kunst ook eigen te maken.

3.1 Het vervolg van de pilot Heppie (t)Huis – de basisuitgangspunten
We willen inhoudelijk gezien de pilot continueren en op aspecten verbeteren. In welke mate de financieel 'aantrekkelijk deal' aantrekkelijk genoeg blijft of wordt, voor de gemeente dan wel respectievelijk voor Heppie (t)Huis, hangt af van welke beweging partijen maken en dus welke argumenten de ander kan overtuigen. Op dat vlak zijn namelijk diverse scenario's te bedenken (zie hiervoor de volgende paragraaf). Los van de keuze voor welk scenario's, zijn er aspecten die voor het vervolg van de pilot *coute que coute* overeind (moeten) staan dan wel als basisuitgangspunten (basaliteiten) voor het vervolg moeten worden gezien.

Zorginhoudelijk
We willen Heppie (t)Huis continueren maar met meer inzet op innovatie wat past binnen hun aanpak (qua jongeren van 17/18+):

- Ontwikkelen van extramurale/ambulante invulling van Klimaat van Aandacht. We willen een hogere benutting en hogere turnover door meer op uitstroom (en daarmee instroom) en dus op de Q-component van de PxQ-systematiek te sturen. De 'tijdelijkheid' van het zorgaanbod binnen Heppie (t)Huis moet – daar waar 't kan en verantwoord is – beter worden nagestreefd en vormgegeven. In zeker zin is er oog voor de tijdelijkheid van cliënten in de aanpak van Heppie (t)Huis, geeft Heppie (t)Huis aan, maar de gemeente is van oordeel dat het meer manifest en een (paar) tandje(s) meer mag. Principieel is dat verdedigbaar, omdat dit de manier is waarop we in de samenleving zelfredzaamheid willen vormgeven. Dus wanneer 't kan, werken we naar uitstroom. Of dat dan 'werken met behandeldoelen' heet, is niet van belang. Het totaal aantal bereikte cliënten zal daarmee ook omhoog gaan en de kosten per cliënt zal verlagen.
  Uitstroom kan betekenen: naar huis of naar een andere plek met extramurale zorg vanuit Heppie (t)Huis. We vragen Heppie (t)Huis een ambulante variant van Klimaat van Aandacht te ontwikkelen, waardoor de organisatie ook met andere soorten van zorgaanbod gaat experimenteren. Voor dat andere aanbod zou de organisatie natuurlijk een vergoeding kunnen krijgen, vergelijkbaar met het PDC-product kamertraining (individuele begeleiding ambulant). Op deze manier kan de organisatie ook ervaring opdoen als heuse zorgaanbieder middels de inkoopregio gecontracteerd.
  Hierdoor zal Heppie (t)Huis zich ook meer dan nu het geval is, kunnen gaan inzetten voor de wijk. We hopen dat er nieuwe samenwerkingscombinaties ontstaan tussen Heppie (t)Huis en de woningbouwcorporatie(s) dan wel seniorenhuisvesters/ouderenzorg. Ook de gemeente zal actief meedenken om samenwerkingscombinaties te verkennen.

- Bredere inzetbaarheid van Heppie (t)Huis. We willen dat de Heppie (t)Huis-voorziening breder inzetbaar wordt voor de gemeente. Zoals elk thuis, en Heppie (t)Huis is zo'n 'gewoon' thuis, kan een gezin zich inzetten voor logeren, pleegzorg en wellicht crisisopvang. Dat geldt vooral wanneer er onderbezetting of leegstand is (lees: wanneer de kamer leeg staat). Een optie om een kind vanuit een andere gemeente te kunnen plaatsen willen we niet principieel uitsluiten, mits daar een reële vergoeding tegenover staat. We gaan de organisatie vragen op dit aspect met nieuwe ideevorming te komen.

Financiën

- In de gemeentelijke meerjarenbegroting zijn de kosten voor Heppie (t)Huis en de indexeringenreeks reeds opgenomen (2022: € 773.897).
- Een extra bezuiniging op het subsidiebedrag Heppie (t)Huis is op dit moment niet reëel. De gemeente had een aantrekkelijke deal en deze lijkt voor de gemeente niet aantrekkelijker te kunnen worden. Integendeel, zie hiervoor paragraaf 3.2. Het zou tegen de huidige ontwikkelingen en sentimenten zijn, omdat andere inititiatieven van kleinschalig wonen duurder zijndan zoals we het huidige Heppie (t)Huis nu kennen en Heppie (t)Huis bij aanvang de personele kosten te laag heeft ingeschat.
- Qua indexering zijn de bedragen 3,87% op personeelskosten en 1,5% op materiële kosten in 2022 en 2023 geweest. Voor 2024 en verder dient met een meer reële indexering gerekend te worden omdat vele kosten (exorbitant) gestegen zijn. Daar het de bedoeling is dat Heppie (t)Huis via de zorgregio moet worden gecontracteerd, is het logisch om te kiezen voor dezelfde indexering als die voor de andere zorgaanbieders in de zorgregio wordt gehanteerd (per april 2023: 4,67%). De koppeling van de indexering voor Heppie (t)Huis aan de indexering die geldt binnen Een 10 voor de Jeugd, geeft Heppie (t)Huis ook de mogelijkheid om tussentijds de indexeringssystematiek aangepast te krijgen wanneer de markt en daarmee Een 10 voor de Jeugd vraagt c.q. kiest voor een dergelijke aanpassing.

Governance

- Oorspronkelijke inzet na de pilot was 'via de zorgregio'. Dat is om redenen niet gelukt. We gaan wel in de geest van het toenmalige raadsbesluit handelen en zeggen: we hanteren voor het totaalsubsidiebedrag een passend tarief en garanderen een afname van 8 kindplekken. Het tarief is in verhouding tot segment 1-producten verdedigbaar. De beschikbaarheidsfinanciering blijft de facto overeind omdat er met zekerheid jaarlijks 8 kindplekken worden gefinancierd, maar de aanpak passen we aan op de manier zoals de zorginkoop werkt. In die zin vinden we ook dat Heppie (t)Huis naar een minimale bezettingsgraad van 95% moet groeien.
- Middels de DAEB beschikking continuering met meer monitoring & control vanuit de gemeente. Dat kan/moet in de DAEB opgenomen worden. De DAEB moet goed verantwoord en geformuleerd zijn, hiervoor is ook extern juridisch advies ingewonnen bij het Kenniscentrum Europe Decentraal. De verlenging van de DEAB kan slechts eenmalig.
- De uniciteit van de samenwerking tussen de twee partners blijft overeind, omdat Heppie (t)Huis (de investering en onderhoud van) het gebouw inbrengt en de gemeente de zorgkosten.

- "Ja, totdat": Heppie (t)Huis wordt gecontinueerd totdat door de zorgregio of de Hervormingsagenda de gemeentefinanciering overbodig maakt. Inhoudelijke zullen de handen hiervoor snel op elkaar gaan, de financierbaarheid volgt hopelijk snel daarna.
- We vragen de organisatie in 2023 op de 2 zorginhoudelijke innovaties met een concrete invulling/aanpak/conceptontwikkeling te komen voor kinderen van 17/18+.
- Qua gesprek over instroom en uitstroom (de Q-component) plannen we per kwartaal een ambtelijk casusoverleg in.

3.2 Het vervolg van de pilot Heppie (t)Huis – de scenario's

In het verlengde van de basisuitgangspunten (basaliteiten) die zijn omschreven in 3.1 zijn diverse scenario's te bewandelen om de pilot te verlengen. Deze scenario's, qua governance en financiën, willen we graag de gemeenteraad (beeldvormend) voorleggen. De financiën scenario's zijn apart beoordeeld op de totale kosten voor de gemeente, en dus in welke mate er (nog steeds) sprake is van een aantrekkelijke deal tussen Heppie (t)Huis en de gemeente Geldrop-Mierlo. Het zijn in die zin de (gedeeltelijke) invullingen van antwoorden vanuit de gemeente op de pilotervaringen vanuit de financiële invalshoek van Heppie (t)Huis. Tevens zijn voor de financiën scenario's aangegeven hoe Heppie (t)Huis op haar beurt aankijkt tegen de aantrekkelijkheid van de deal.

Governance scenario's qua duur van de verlenging

Governance scenario A: verlenging van 3 jaar

Argument: voor het bepalen van het effect van de pilot Heppie (t)Huis kan 'slechts' worden gekeken naar 2 jaren omdat de eerste 2 jaren 'opstartjaren' waren. We verlengen de pilot eenmalig met een periode van 3 jaar waardoor de effecten van 5 'productiejaren' met zekerheid kunnen worden gerepresenteerd. Het 'laatste' jaar voor de nieuwe evaluatie wordt dan 2025 en dat maakt 't 5 reële productiejaren. Dit is in de geest van het raadsbesluit in 2017, dan zijn alle onderzoeken binnen en dan zal definitief bekend worden hoe de hervormingsagenda heeft uitgepakt en of het traject met de zorginkoop soelaas heeft geboden. Het is wellicht ook een 'stok achter de deur' om gewenste veranderingen te bewerkstelligen.

Governance scenario B: verlenging van 5 jaar

Argument: wetend dat de verlenging van de pilot middels de DAEB slecht eenmalig kan, is het een optie om niet voor 3 jaar maar voor 5 jaar te kiezen, zoals de pilot in eerste instantie er ook uitzag. Dat geeft cliënten, verwijzers en de organisatie zelf meer duidelijkheid voor de langere termijn.

Financiën scenario's qua kosten en budgetten voor gemeente

De pilot heeft voor Heppie (t)Huis veel inzichten opgeleverd, niet in de laatste plaats dat de financiële inzet van de gemeente (de deal) in hun ogen te laag is. De kosten voor personeel is in hun ogen structureel te laag ingeschat en berekend, waardoor de organisatie jaarlijks op de begroting toelegt. Het past ook niet meer bij de inzichten over kleinschalig wonen, waar Heppie (t)Huis tegenwoordig voor staat, geeft de zorgorganisatie aan.

De gemeente kan deze uitdaging op verschillende manieren (scenario's) benaderen om dit financiële gat te dichten. Het financiële gat dat Heppie (t)Huis presenteert – het moet gezegd: dit heeft qua informatieverstrekking in de tijd nogal gefluctueerd – is € 100.000 tot € 300.000 per jaar indien Heppie

(t)Huis het concept als een soort van ideale, toekomstige business case benadert. De scenario's die aan de raad worden voorgelegd gaan uit van een minder groot financieel gat, omdat in het andere geval dan ook concurrerend aanbod in beeld komt, omdat sommige kostenposten écht des Heppie (t)Huis' zijn én omdat dan de juridische basis van de coproductie en cofinancieringsconstructie meer gaat wankelen.

De volgende financiën scenario's worden de raad voorgelegd:

	Scenario I	Scenario II	Scenario III
Aanpassing subsidie	Indexatie	Indexatie + € 55.000	Indexatie + € 55.000 + € 27.915
Basisbedrag 2024	€ 810.034	€ 867.606	€ 904.538
Toelichting	Conform indexatie gecontracteerde jeugdhulpaanbieders Een 10 voor de Jeugd	Conform indexatie gecontracteerde jeugdhulpaanbieders Een 10 voor de Jeugd + personele kosten te laag begroot in initiële business case	Conform indexatie gecontracteerde jeugdhulpaanbieders Een 10 voor de Jeugd + personele kosten te laag begroot in initiële business case + uitbreiding formatie / inhuur derden
Referentie	Initiële business case	De bijdrage van Stichting Het Vergeten Kind minus kosten die niet des gemeentes zijn	Cijfermatige onderbouwing 2022

De schematische weergave van de financiën scenario's zijn vervolgens hieronder uitgebreider omschreven.

Financiën scenario I: pilotbudget handhaven met reële indexering

Argumenten:
De gemeente staat op haar standpunt dat de initiële afspraken als basis kunnen gelden voor de nieuwe, komende jaren om dat de pilot 'nog niet af is'. Eigenlijk kunnen slechts twee volwaardige pilotjaren worden genoteerd, terwijl van meet af aan vijf pilotjaren waren bedoeld. Dit scenario zou het ook logisch maken dat er sprake is van drie jaar verlenging van de pilot (zie governance scenario A). Je zou de volgende stelling kunnen volgen: de pilot is inhoudelijk gezien nog niet af, laten we ons na pas vijf 'normale' jaren buigen over een eventuele aanpassing van de financiële afspraken. Stijgende kosten hoeven – los van een meer reële indexering – niet altijd te leiden tot stijging van een gemeentelijke subsidie, ook de subsidieontvanger zou in de kostenstructuur kunnen ingrijpen welke daarin een eigen verantwoordelijkheid heeft. Anderzijds zou Stichting Het Vergeten Kind op hetzelfde standpunt kunnen staan als de gemeente, dat de pilot nog niet af is en in gezamenlijkheid volgens dezelfde initiële afspraken vervolgd (verlengd) moet worden. Met de jaarlijkse bijdrage van de

Stichting Het Vergeten Kind kan de personele inzet op niveau blijven en met de jaarlijkse indexering die voor elke zorgaanbieder binnen Een 10 voor de Jeugd geldt, kunnen de prijsstijgingen worden opgevangen.

Financiële consequentie gemeente:
Het meerjarenbudget hoeft niet structureel verhoogd te worden, behoudens de jaarlijkse indexering. Het nieuwe basisbedrag voor de verlengde pilot (in 2024) komt dan uit op € 810.034 (incl. – fictieve – indexering van 4,67%).

Beoordeling aantrekkelijke deal voor gemeente (financieel):
Hoog (kosten per kindplaats € 101.254 incl. indexering).

Beoordeling aantrekkelijke deal voor Heppie (t)Huis (financieel):
Beperkt en intern erg lastig verdedigbaar. Er blijft een substantiële bijdrage vanuit Het Vergeten Kind nodig om de zorgkosten te kunnen dekken.

Financiën scenario II: pilotbudget verhogen met € 55.000

Argumenten:
Stichting Het Vergeten Kind 'springt' de laatste jaren jaarlijks bij met € 100.000 om het exploitatietekort te verkleinen dan wel te nihileren. De organisatie bestempelt deze gelden deels als 'zorginhoudelijk' en is van mening dat dit gedeelte 'des gemeentes' zijn. Tegelijk zien we in de exploitatierealisaties over de jaren heen, dat onderdelen van de exploitatie (t.w.v. afgerond € 45.000 voor huur en personele inzet voor de Stichting Het Vergeten Kind zoals PR-werkzaamheden) ook weer de Stichting Het Vergeten Kind ten goede komt.
Waarom we voor dit scenario zouden moeten kiezen en niet scenario III, is dat we inzien dat prijzen zijn verhoogd en dat we willen leren van de pilotervaringen, maar dat we niet teveel willen en moeten meegaan met de bedrijfsvoering van Heppie (t)huis waar ze zelf verantwoordelijk voor is en dat we geen budgetten verlenen aan Stichting Het Vergeten Kind.

Financiële consequentie gemeente:
Het meerjarenbudget dient structureel met € 55.000 te worden verhoogd. Het nieuwe basisbedrag voor de verlengde pilot (in 2024) komt dan uit op € 867.606 (incl. – fictieve – indexering van 4,67%). In dit geval dient er binnen de jeugdhulpbudgetten extra ruimte te worden gecreëerd om deze kostenstijging op te vangen.

Beoordeling aantrekkelijke deal voor gemeente (financieel):
Hoog (kosten per kindplaats € 108.451 excl. indexering).

Beoordeling aantrekkelijke deal voor Heppie (t)Huis (financieel):
Beperkt en intern lastig verdedigbaar.

Financiën scenario III: pilotbudget verhogen met € 82.915

Argumenten:
Stichting Het Vergeten Kind 'springt' de laatste jaren jaarlijks bij met € 100.000 om het exploitatietekort te verkleinen dan wel te nihileren. De organisatie bestempelt deze gelden als 'zorginhoudelijk' en is van mening dat dit gedeelte 'des gemeentes' is. Het sluit aan bij de initiële inzet vanuit Stichting Het Vergeten Kind dat haar rol na verloop van tijd zou verdwijnen daar het concept, in de hoop dat het ook naar elders was geëxporteerd, op eigen benen zou moeten staan. De referentie zijn de cijfers 2022 waarbij de formatie en inhuur van derden is uitgebreid, de financiële cijfers van dat boekjaar dienen dan ook zoveel mogelijk als basis, referentie te gelden voor de personele inzet (met een kleine correctie van indexering bij aanvang van de pilotverlenging). Waarom we voor dit scenario zouden moeten kiezen, is dat we inzien dat prijzen zijn verhoogd en dat we willen leren van de pilotervaringen, maar dat we niet in z'n totaliteit willen en moeten meegaan met de bedrijfsvoering van Heppie (t)huis waar ze zelf verantwoordelijk voor is.

Financiële consequentie gemeente:
Het meerjarenbudget dient structureel met € 82.915 te worden verhoogd. Het nieuwe basisbedrag voor de verlengde pilot (in 2024) komt dan uit op € 904.538 (incl. – fictieve – indexering van 4,67%). In dit geval dient er binnen de jeugdhulpbudgetten extra ruimte te worden gecreëerd om deze kostenstijging op te vangen.

Beoordeling aantrekkelijke deal voor gemeente (financieel):
Redelijk hoog (kosten per kindplaats € 113.067 incl. indexering).

Beoordeling aantrekkelijke deal voor Heppie (t)Huis (financieel):
Redelijk en intern redelijk verdedigbaar.

Samenvattend

Evaluatie/tevredenheid pilot Heppie (t)Huis	Voorziening heeft goed werk verricht conform de oorspronkelijke afspraken tussen gemeente en Heppie (t)Huis. Heppie (t)Huis heeft zich ontpopt tot een betrekkelijk onmisbare voorziening in het lokale zorglandschap; het is een voorloper op regionale en landelijke ontwikkelingen van kleinschalig verblijf.
Vervolg op pilot	Met het initiatief Heppie (t)Huis is de gemeente feitelijk 5 jaar onderweg en pas recent is het echte rendement van Heppie (t)Huis te zien. De benutting is tegenwoordig hoger en Heppie (t)Huis kan complexere zorg aan. Tijdens de eerste jaren was Heppie (t)Huis duur, maar tegenwoordig zéker niet.
	Heppie (t)Huis continueren en op aspecten verbeteren.

Zorginhoudelijk	Uniek product met combinatie van verblijf/wonen, begeleiding, behandeleffecten bij jeugd en bij opvoeders.
	Doorgaan met kleinschalig verblijf in de Willem Bartentszweg 2 te Geldrop als voorloper op de nationale en regionale tendens van kleinschalig verblijf.
	Innovatie: meer uitstroom naar extramurale begeleiding i.c.m. met ouderenzorg c.q. buurtzorg. Hierdoor ontstaat meer betekenis voor de wijk. Een meer Heppie (t)Huis als 'normaal' huis waardoor ook andere zorg in het huis een plekje kunnen krijgen. Voorstel op beide innovaties wordt in 2023 vanuit Heppie (t)Huis verwacht.
Financiën	Mogelijk gemaakt door gemeente Geldrop-Mierlo en Heppie (t)Huis / Stichting Het Vergeten Kind.
	Door meer focus op uitstroom ontstaat PxQ manier van werken
	Financiën scenario's I, II of III
Governance	• Doordat de voorziening uniek is met een unieke coproductie en cofinanciering, is een DAEB opportuun. • Overeenkomst via DAEB • Opdracht aan Heppie (t)Huis om werk te maken van inkoop via zorgregio. • Aanpassing van organisatie op volwassenfase.
	Governance scenario's A of B

Kanttekeningen

1.1 Verklaringen dat Heppie (t)Huis an sich niet duurder is dan andere aanbieders (in segment 1)

Heppie (t)Huis is voor de gemeente op dit moment financieel gezien waarschijnlijk niet duurder dan wanneer de cliënten naar andere voorzieningen elders zouden zijn gegaan. De redenen daarvoor zijn dat een aanzienlijk deel van de totale kosten (stichtingskosten van het fysieke pand aan de Willem Barentzsweg 2 te Geldrop én de jaarlijkse bijdrage in de exploitatie vanuit Het Vergeten Kind) geïnvesteerd zijn/worden door Heppie (t)Huis. Daarmee is er sprake van een samenwerkingsconstruct (coproductie) die positief heeft uitgepakt voor de gemeente.

1.2 Heppie (t)Huis heeft nog niet bereikt om de activiteiten via de reguliere zorginkoop te continueren/vervolgen, zoals initieel de bedoeling was vanuit de gemeente

Door de opstartfase is de Heppie (t)Huis-pilot pas sinds 2 jaar (in 2021 en 2022) op volle kracht actief en heeft de organisatie pas in die jaren écht kunnen laten zien wat ze waard is. Tevens kan worden gesteld dat een innovator die principieel anders in 't leven staat, het per definitie lastig heeft om een systeem van buitenuit te veranderen. Dat vereist een bepaalde finesse die een pilotorganisatie logischerwijs niet meteen, niet vanaf het begin, onder de knie heeft. Tevens kan worden gesteld dat de reguliere zorginkoop c.q. Een 10 voor de Jeugd tot nu toe alleen aanbieders voor vergelijkbare producten heeft toegestaan die een bepaalde, substantiële omvang hebben. Heppie (t)Huis voldoet hier niet aan en derhalve is de reguliere zorginkoop aan het onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om zich te verbinden aan een dergelijke aanbieder.

1.3 De beschikbaarheidsfinanciering die op Heppie (t)Huis betrekking heeft, zou andere zorgaanbieders kunnen benadelen

De unieke constructie van de beschikbaarheidsfinanciering voor cliënten die geldt voor Heppie (t)Huis, past bij het unieke financieringsconstruct tussen Heppie (t)huis c.q. Het Vergeten Kind en de gemeente Geldrop-Mierlo in het algemeen. Er is geen andere zorgaanbieders die in deze mate voor deze doelgroep investeert in onze gemeente, wat het verdedigbaar maakt dat de gemeente en Heppie (t)Huis trendsettend zijn in deze vorm van financieren van de activiteiten. Overigens gaat de gemeente in de pilotverlenging meer inzet plegen op monitoring & control, teneinde de bezettingsgraad te kunnen verhogen en daarmee de kosten per cliënt te kunnen verlagen.

Wat gaan we ervoor doen?

Na de besluitvorming in de gemeenteraad in september 2023 over het vervolg van de pilot en de keuze uit de scenario's is het verstandig dat de betrokken wethouder en Stichting Het Vergeten Kind / Heppie (t)Huis de onderhandelingen/afspraken scherp en duidelijk op papier zetten en de verwachte inzet op innovatie bij Heppie (t)Huis snel uitzet.

Hoe draagt dit voorstel bij aan de doorontwikkeling van de strategische visie?

Het Heppie (t)Huis is een unieke woonvoorziening waar begeleiding wordt verzorgd en behandeleffecten worden bereikt. Een nabije kleinschalige woonvoorziening past in de visie en strategie van het sociaal domein 'Persoonlijk, Dichtbij en Verbonden'.

Zijn er juridische gevolgen?

Zie hiervoor ook de onderdelen 'Governance' binnen de paragrafen Argumenten 2.1, 3.1 en samenvattend.

De bestaande DAEB van vijf jaar kan zonder probleem worden opgevolgd door een nieuwe DAEB in de wetenschap dat een dergelijk vervolg slecht eenmalig kan zijn. Door de unieke coproductie en daarmee financieringsconstructie met Stichting Het Vergeten Kind / Heppie (t)Huis is deze samenwerking uniek, wat de uniciteit in algemene zin van deze onderneming bevestigt. Het is overigens ook de enige juridische vorm die in deze fase opportuun is, omdat contractering via de zorgregio op dit moment niet haalbaar is en het nog enige tijd onduidelijk zal zijn hoe de Hervormingsagenda concreet gaat uitpakken. Teneinde duidelijkheid te kunnen geven aan cliënten, professionals van Team Toegang en PlusTeam én aan Heppie (t)Huis over het vervolg vanaf 2024 en verder, is het noodzakelijk om rond de zomer 2023 reeds een besluit hierover te nemen. Het is logisch om in de DAEB op te nemen dat de afspraken tussen de gemeente en Heppie (t)Huis / Het Vergeten Kind gelden totdat bijdrages/initiatieven vanuit de regio en/of het Rijk de gemeentelijke bijdrage (in totaal of gedeeltelijk) overbodig maakt ('ja, totdat …').

De definitieve tekst van de voorwaarden en invulling van de DAEB zijn tevens onderworpen door een extra check door het Kenniscentrum Europa Decentraal.

Personele consequenties

N.v.t.

Financiële consequenties
De basis van het besluit is voor een groot deel reeds in de meerjarenbegroting opgenomen. De indexeringsbijdrage dient echter aangepast én de eventuele toevoeging vanwege de keuze van scenario I, II of III.

De business controller sociaal domein constateert dat bij scenario II en III de tekorten in de Taskforce Sociaal Domein verder zullen oplopen en deelt haar zorgen dat het de komende jaren hierdoor lastiger zal zijn om de projectdoelstellingen te realiseren.

Communicatie
N.t.b.

Evaluatie
De pilotverlenging zoals we deze ingaan kent geen vervolg-verlenging meer via dezelfde DAEB-constructie. Een evaluatie met het doel om te verlengen hoeft en kan dus niet. Wanneer gekozen wordt voor een andere, via een alternatieve weg continuering van Heppie (t)huis, dan zal natuurlijk naar de ervaringen van de pilot en pilotverlenging gekeken worden. Het wetenschappelijk onderzoek naar de resultaten van de Heppie (t)Huis-voorziening zal dan ook gereed zijn.

Geldrop, 30 mei 2023

N.J.H. Scheltens
secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester

Bijlages
- Financiële invalshoek
- Evaluatie van en door Heppie (t)Huis (Heppie (t)Huis, februari 2023)
- Voorlopige evaluatie Heppie (t)Huis (Rijksuniversiteit Groningen, maart 2023)
- Maatschappelijk Business Case (mBC) Heppie (t)Huis (Sinzer en Grant Thornton, augustus 2020)
- Nog 499 Heppie (t)Huizen nodig in Nederland: een kritische reflectie op de maatschappelijke Business Case Heppie (t)Huis (Peer van der Helden. Hogeschool Leiden)
- Concept Ontwerp Kleinschalig Woonvoorziening (Levvel en Stichting Het Vergeten Kind, 4 november 2022)
- Raadsmemo 'Scenario's voor verlenging van de pilot Heppie (t)Huis'
- Raadsvoorstel Heppie (t)Huis 2017
- Raadsbesluit Heppie (t)Huis 2017